

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

EQQARTUUSSUT

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliami suliareqqitassnangortitami oqaatigineqartoq ulloq 5. februar 2020

Sul.no. K 098/19

Unnerluussisussaataasut
illuatungeralugu
U
Inuusq [...] 1968
Advokat Naja Joelsen

Eqqartuussisoqarfik Sermersooq siullermik aalajangiisuulluni eqqartuussuteqarpoq ulloq 2. april 2019 (eqqartuussisoqarfiup sul.no. 335/2019).

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasunit piumasaqaatigineqarpoq eqqartuussisoqarfimmi unnerluussutaasimasoq naapertorlugu eqqartuussuteqartoqassasoq kiisalu sakkortusaasoqassasoq, taamaalil-luni katsorsagassanngortitsilluni eqqartuussummut piffissamik sivisunerpaaffiliisoqarani kiisalu piumasaqaatigineqarpoq savimineq Bull Workerimik meqqilik arsaarinnissutigineqas-sasoq.

Aamma II sinnerlugu piumasaqaatigineqarpoq mitagaanermut kr. 100.000,00-inik aki-liisoqassasoq kiisalu sulinikkut isertitassaraluanut annaasanut kr. 3.500,00-nik taarsiisoqas-sasoq.

Unnerluutigineqartoq U piumasaaqateqarpoq pinngitsuutitsisoqassasoq.

Mitagaanermut akiliinissaq taarsiissutillu pillugit piumasaaqarnernut pinngitsuutitsinissamik piumasaaqateqarpoq, taamatuttaaq taakku qaffasissusaat assortorneqarpoq.

Eqqartuussisooqataasut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasut peqataatillugit.

Ilassutitut paasissutissat

Pisimasoq 1 pillugu.

Nalunaaruteqarneq pillugu nalunaarusiamit ersersinneqarpoq pisimasoq pisimanerarneqartoq ulloq 12. januar 2019 nal. 00.30-p aamma nal. 01.49-p akornani, tamatumani nalunaaruteqartoqarsimalluni. Nalunaarusiamit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”...

Nal. 02.03 ILY nalunaarpoq suliamut atatillugu tigusarinnittoqarsimasoq. /KFR

...

Takkunnitsinni nalunaarutiginnittoq/pinerlineqartoq najugaqarfiup silataani naapinneqarpoq. Taanna akunnattumik aalakoortutut nalilerneqarpoq, tassami nattarrallisaartumik oqaluppoq imigassarsunnillunilu. Naatsumik nassuiaavoq angerlarniaraluarsimalluni, kisianni saviminermik anaaneqarsimalluni kingornalu pinngit-saalineqarluni atoqatigineqarsimalluni. Najugaqarfimmut saaffiginnitsinni matu U-mit ammarneqarpoq. Taanna akunnattumik aalakoortutut nalilerneqarpoq, nattarrallisaartumimmi oqaluppoq imigassarsunnillunilu.

...”

Nalunaaruteqarneq pillugu nalunaarusiamit ersersinneqarpoq U inimini tigusarineqarnermini kisimiissimasoq ikiaqutaannaasimasorlu.

Assit inissiamiit 12. juli 2019-imi assilisat takutinneqarput.

I1-p assingi 12. juli 2019-imi assilisat takutinneqarput.

U-p assingi 12. juli 2019-imi assilisat takutinneqarput.

Pisimasoq 2 pillugu

Nalunaaruteqarneq pillugu nalunaarusiamit ersersinneqarpoq pisimasoq nalunaarutigineqarsimasoq ulloq 26. juli 2018 nal. 09.45, piffissarlu pinerluffiusoq tassaanerarneqarsimasoq ulloq 18. juli 2019 nal. 17. 45-p aamma 18.00-ip akornani.

I2-p assingi ulloq 27. juli 2018-imi assilisat takutinneqarput.

Nassuiaaatit

Ilisimannittut I1 aamma I2 nassuiaateqarput, taakkulu eqqartuussisoqarfimmi nassuiaateqarsimanermittut pingaarnertigut nassuiaateqarput kiisalu retsgenetiker I3 nassuiaateqarpoq.

Unnerluutigineqartooq U suliap nunatta eqqartuussisuuneqarfiani suliarineqarnerani nassuiaateqanngilaq.

I1 ilassutitut nassuiaavoq, unnerluutigineqartumut, atia nalusaminut, qaaqusaasimalluni. Sulereerami blok [...] -inimukarpoq fiisteriarluni. Unnerluutigineqartooq sianerpoq aperalunilu ornikkusunneraatik. Ilisimannittoq takkummat unnerluutigineqartooq arnarlu isersimapput. Arnap atia naluaa.

Ilisimannittup iserneraniit akunnerup ataatsip missaa arnaq taanna isersimavoq. Nammineq arnaq ingiaqatigalugu aniniaraluarpoq, unnerluutigineqartumilli tiguneqarluni uninngatinneqarpoq. Utimut nusunneqarami pinaaseraluarpoq, ilaatigut nalaasaarfik tigummillugu. Taassuma savimineq tiguua, takunngilaa suminngaanniit tigoneraa. Saviminermik takutitsivigineqarluni taanna ilisaraa. Taassuminnga anaaneqarpoq anaatinnerminiillu suli qaamigut qilerorpoq. Assimik 12. januar 2019-imi assilisaasumik takutitsivigineqarluni nassuiaavoq, talimini pullanneq saviminermik anaatinnerminut atatillugu pakkiineranit pilersimasoq. Aamma assaatigut eqqorpaa.

Illumini inerfigigaani qularinnngilaa aamma taanna anartarfimmi imminut allarterpoq. Tamanna illissamini malugisinnaavaa. Usuup puuanik atuinnngilaq. Ilisimannittup trusii kivilerpoq, kisianni qaatiguuni atuinnaarpaa. Unnerluutigineqartooq qernertunik qarleqarpoq qaartumillu tujuuluarqarluni. Taassuma atisani atoqatigiinnermi atuinnaangilai. Ullut siulini allanik atoqateqarnikuvoq. Anartarfimmi imminut equutissiamik allartertoq takusinnaavaa. Taamatut pisoqarnerani anialersooq siorasaarpaa; tamanna paasilluanngilaa, kisianni siorasaarerpaluttutut paasivaa. Toqqaannartumik oqaatsit atugai eqqaamannngilau. Politiinut 12. januarimi nassuiaatigisimasaminik sanilliussivigineqarluni, nassuiaanerarneqarsimalluni "Maanna kujassavakkit, aggertuaannarsinnaanngilatit susoqanngitsorlu", "Kujanngikkukkit ingerlassanngilatit" aamma "Kujanngikkukkit unatarlutit toqussavakkit", tamanna eqqaamannngila, kisianni imatungajak oqaaseqarpoq: "Siniffimmut innarit, atoqatiginiassavakkit".

Illersuisumit aperineqarluni nassuiaavoq, qanoq siviutigisumik inissiamiinnerluni eqqoqqissaartumik oqaatigisinnaanagu, kisiani akunnialuit missaanni taakaniippoq. Inissiamukartinnani imingaatsiarnikuuvoq. Unnerluutigineqartumiinnermini quiartunngilaq. Eqqartuussisoqarfimmi nassuiaataa, oqarluni arnap allap ingerlanerata kingorna ingerlasimaluni, ilumoorpoq aamma arnap ingerlanerta kingorna akunneq ataaseq tassaniippoq.

Unnerluutigineqartup inaaniit anigami arpaannaq unnerluutigineqartup sanilianukarpoq. Politiinut 12. januar 2019-imi nassuiaatigisimasaminik sanilliusivigineqarpoq, nassui-aanerarneqarsimalluni ”apersorneqartoq tamatuma kingorna atisalersorpoq ingerlapallal-lunilu blok 17-imullu, majuartarfeqarfiit E-mut qimaavoq politiinullu sianerluni. Ma-juartarfeqarfinni politiit utaqqvai. Ikiortissarsiorluni suaartannngilaq, taakaniiginnarporli politiit pissarsiarineq saperamigit. Inunnik allanik takusaqannginnami suaartannngilaq.

I2 ilassutitut nassuiaavoq, unnerluutigineqartoq illortaaralugu. Pisumiit sap. akunnerata missaa qaangiuttoq nalunaaruteqarpoq, unnerluutigineqartup taamaalioqqinnissaa an- nilaangassutigigamiuk aamma napparsimmavimmukartilluni taassuma naapinnissaa an- nilaangassutigigamiuk. Tassuma inaani qanorluunniit paanngillat aamma unnerluutigi- neqartoq kamassaangilluinnarpaa. Nakuusernerup kingorna unnerluutigineqartup siniffim- mut innartippaa, tamatumalu kingorna marluullutik sinilersimapput. Innaqqummani tamanna siorasaarinertut paasinngilaa. Nakuuserneq sioqqullugu unnerluutigineqartoq qaquguk- kulluunnit kaamaatinngilaa.

Illersuisumit aperineqarluni nassuiaavoq, imminnut qanittuararsuullutik. Qaqutigorujussuaq nereqatigiittarput. Ajornartorsiutit artornartullu pillugit oqaloqatigiittarput. Unnuk taanna nammineq aalakoopriannngilaq. Nakuusernerup kingorna innaqquneqarpoq patittartin- nikuugami. Siornatigut taassumani tukkunikuunngilaq. Pisup tamatuma kingorna taamaallaat aqqusinermi naapittarpaa. Taanna oqarnikuuvoq eqqaamasagarani.

Retsgenetiker I3 nassuiaavoq, Retsgenetisk Institutimi Københavnimiittumi retsgenetikeri- ulluni.

Oqaaseqaatit marluk 12. februar 2019-imeersut pillugit nassuiaavoq, taakku allassimanerattut atuarneqassasut. Misissuinerup aappaa, C2019-01799-1-imiik taaguusigaq, uppersaatinik biologiskinik misissuineruvoq aappaalu, C2019-01799-2-mik taaguusigaq, naleqqiussilluni misissuisimaneq pillugu oqaaseqataavoq, uppersaatinik biologiskini inuit pineqartut dna- vinik misissuinissaq siunertarineqarluni.

Misissuineq siulleq uppernarsaatinut biologiskinut tunngasuuvoq, taakkulu I1-imik misissu-
 inermi qularnaarneqarput. Timip ammaneriniit kukiillu ataanniit misissugassat arfinillit
 qularnaarneqarput. Utsuit paavaniit misissugassatut qularnaarneqartoq pillugu peersamik
 peqartoqarneranik oqartoqarnera taamatut paasineqassaaq, misissueriaasermi taamaattoq ato-
 raanni seerinerit allat taamatorluinnaq malunniuteqartitsisinnaapput. Assersuutigalugu
 tassaasinnaapput qiseq, qooq aamma qaqutikkut utsunniit seeriniusinnaasarpoq. Tamanna
 pissutigalugu peersamik nassaartoqarsimaneraanerp eqqunngitsuusinnaanera sillimaffigi-
 neqassaaq. Peersap uumasuarai pineqarnerisut qularnaarlugu oqaatigineqarsinnaanngilaq, ta-
 mannali periarfissaavoq tunuativineqarsinnaanngitsoq. Peersap uumasuaraasa aggulunne-
 qarnerisa suaassusaat qularnartuuvoq, tamannalumi aamma oqaatigineqarpoq. Peersap
 uumasuaraasa sinneruttut aggulunneri teknikkikkut oqaasiupput marlungorlugillu avinner-
 isigut seerinermiit utsunneersumiit immikkoortinneqartarput. Peersap uumasuarai pinnatik al-
 lat akunnattumik sukkassusilimik nungujartortarput, taamaalilluni peersap uumasuaraasa im-
 mikkoortortai uumasuaqqat sinnerisa immikkoortortaani avissaartinneqar-tarlutik. Suaas-
 suseq ilisimaneqanngitsutut taaneqartoq taassuma inunnit marlunneersuusimasinnaaneranut
 takussutissaavoq. Oqaaseqaatip quppernerani 4-mi skemamit ersersinneqarpoq takussutis-
 samik minnerpaamik inummit ataatsimeersumik nassaartoqarsimasoq, misissugassarlu
 taanna utsuit paavaniit misissugassameersuuvoq, dna-siueriaaseq DSS441 atorlugu misis-
 sorneqarsimasoq. Kisitsisip 10-p ungaluuserneqarsimanerani ersersinneqarpoq taanna misis-
 sugassap ilagigaa minneq.

Utsuit paavaniit misissugassami dna-mik I1-imeersumik nassaarsimaneq oqaaseqaammut
 siullermut naapertuuppoq, dna arnameersoq nanineqarsimalluni, taannami peersap uumasu-
 araasa aggulunnerini dna-mut anginerusumut tunngavoq. Peersap uumasuaraasa aggulun-
 nerini dna annikinnerusoq suussusersineqanngilaq, misissugassarmi taanna misissorneqarnis-
 saminut annikippallaarpoq, taannalu tassaavoq kisitsit 10 mikisumik allataq oqaaseqaammi
 siullermi quppernq 4-mi eqqaaneqartoq.

Nassaarisimasat, oqaaseqaammi siullermi immikkoortoq 1-ip ataaniittut, truusiniit
 nalequtaaqqamiillu misissugassaneersuusut oqaaseqaatip aappaata inernerinut naapertuup-
 put, tassani peersap uumasuaraasa aggulunneranni dna-mik angummeersumik aamma
 uumasuaqqat sinnerisa aggulunnerani dna-mik arnameersumik nassaartoqarsimalluni. Misis-
 sugassaq 2-mi dna-p nassaarineqartup suminngaarneersuusinnaanera oqaaseqaatip aappaani
 naatsorsorneqarsimavoq, taamaalillunilu biologiskimik takussutissap suminngaanneer-
 nera ilaatigut qularnaassuseqarpoq.

Atoqatigiittoqarsimaneq misissuinerni tunuartinneqarsinnaanngilaq. Inerneq dna-kut ta-
 kussutissaqartitsisariaqanngilaq, assersuutigalugu angut peersaqarsinnaanngippat.

Illersuisumit aperineqarluni dna-kut takussutissat pillugit nassuiaavoq, toqqaannartumik attaveqarnikkut taakku allamut ingerlatinneqarsinnaasut. Dna aamma quumi nassaassaasarpoq, kisianni quup aqputaagit aseruuttoortoqanngikkaangat suunngitsurarsuusarluni. Aseruuttoormi uumasuaqqat illersuutaasut takussaasarput. Piviusumi qooq dna-qartanngilaq. Dna-p qanoq annertutigisup qanorlu ililluni allamut ingerlatinneqarnerani sorpassuit apeqqutaasarput.

Dna-p kukiit ataanniit ikiaqutinut pitinneqarsinnaanera tunuartinneqarsinnaanngilaq. Pilerfiusumiit nassaarfiusumut ingerlaarneq sivikitsuusussaavoq. Tamatumunnga ilimanassusilersuisoqarsinnaanngilaq. Tamanna pillugu nassuiaammik naliliineq apeqqutaavoq, isumatusaarnermik ilallugu. Dna-p allamut pitinneqarsinnaanera pissutsinik aalajangersimasunit aalajangerneqartarpoq. Toqqaannartumik attuinikkut dna-mik allamut pititsinissaq toqqaannanngitsumik attuinikkut pititsisoqarsinnaanermut sanilliullugu ilimanassuseq annertunerusarpoq. Assaat dna-mik assigiinngitsumik annertussusilimmik allamut pititsisarput, ilaatigut tamanna sioqqullugu ameerasamik attuuttoqarsimangersoq apeqqutaatillugu.

Inuttut atukkat

Inuttut atukkat pillugit tarnip nakorsaata immikkut ilisimasallip X6-p ilassutitut oqaaseqaataanit 31. januar 2020-meersumit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”...

Siornatigut unitsitsisarnerit sanilliunneqarlutik U-ip napparsimanagera tamatigut assigiingajammik ingerlasarsimavoq. U angerlartinneqaraangami tamatigut nakorsaatorunnaartarpoq, napparsimaleqqinnermik kinguneqartumik.

Taamaattumik nalilerneqarpoq U unitsinneqarluni sivisuumik katsorsartittariaqartoq, neriuutigineqarluni napparsimanerminik paasisimannilissasoq paasinnissasorlu, taamaalilluni katsorsartinnini ingerlatiinnarlugu.

...”

Nakorsaanerup taartaasup X7-p U pillugu oqaaseqaataanit 3. februar 2020-meersumit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”...

Pineqartoq maannakkorpiaq tarniluttunut immikkoortorta qarfirmi uninngatinneqarpoq, bipolarimik taaneqartartumik tarnikkut nappaateqarnini, ingasaassinermik isumatsassimanermillu ilisarnaatilik, pissutigalugu.

Katsorsaaneq maannakkorpiaq iluaqutiginnigilaa, naak ECT (elektrochok) atorlugu sianiutigissaatinillu (zyprexa) aamma qiimmassaatinik (lithium) nakorsaatinortinneqarluni katsorsarneqaraluarluni. Unitsinneqarnerminut naleqqiullugu maanna pitsaaneruvoq, kisianni pissutsimisut inngilluinnarpoq. Tamanna pissutigalugu aalajangerneqarpoq Danmarkimut nuutsillugu katsorsaaneq ingerlateqqinneqasasasq.

Maannakkorpiaq katsorsartinnissaminut paasisaqarnissami tungaanut tigummigallarneqarpoq, sulisunullu saassussinissaa ulorianaateqarmat ullup ilaani qilersorneqarsimasarpoq. Ataani atsiortumik ullumikkut oqaloqateqarnermini pissanganartorsiorpoq eqqissisimananilu. Eqqartuussinissaq eqqartorparput imalu ajortigisorinnginnakku isumaqarpunga eqqartuussinissamut peqataanissani ajorseriaatigissanngikkaa.

...”

U suliap suliarineqarnerani 12. januar 2019-imiit 9. april 2019-imut aamma 5. februar 2020-miit kiffaanngissusiarneqarpoq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu

Pisuuneq:

Pisimasq 1 pillugu

I1-ip qularpalunngitsumik nassuiaataa toqqammavigalugu tunngaviutinneqarpoq, arnap allap unnerluutigineqartumi isersimasup anineranut atatillugu U-p I1 pisoqarnerata nalaani tigummillugu inimini uninngatissimagaa, tamatumalu kingorna taanna niaqqumigut saviminermik ataasiarluni anaaneqarsimasq. Tamanna nakorsat paasissutissiissutaannit taparserneqarpoq, taamatuttaarlu politiinut uppernarsaasiissummit ersersinneqarluni. U-p I1 saviminermik anaasimannginnerarlugu nassuiaataa tamanna toqqammavigalugu tunuartinneqarpoq.

Kingusinnerusukkut pisut pillugit tunngaviutinneqarpoq U-p I1 atoqatiginiarlugu pi-umasarisimagaa, taamaaliormermigullu nakuusernerunissamik sioraneq nakuusernikkut pilersinneqartoq atornerlussimagaa, taanna ilaatigut siorasaarlugu pinngitsaalillugu atoqatigalugu. Naliliinermi I1-ip nassuiaataa pingaartinneqarpoq, sanilliunneqarluni taassuma dna-va U-p ikiaqutaasa iluanni, U-p dna-va I1-p truusiisa sinaanni nassaarineqarsimasq kiisalu U-p nassuiaatissaqartinngikkaa dna ingammik I1-imeersoq qanoq ikiaqutimi iluatungaannut pisimansoq, taamatuttaaq misissugassani utsuit paavanit tigusami I1-ip dna-vata saniatigut inuup allap dna-va nassaarineqarsimalluni.

Oqaatigineqartut toqqammavigalugit uppersarneqarpoq U unnerluussummi allassimasutut pinngitsaaliilluni atoqatiginninnermut pisuusoq, taamaattumillu pinerluttulerinermi inatsisip § 77, imm. 1, nr. 1-ianik unioqqutitsinnermut pisuusoq.

Pisimasoq 2 pillugu

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianuttaaq uppersaasereernerup kingorna U-p pinerluttulerinermi inatsisip § 88, 1.pkt.-ianik unioqqutitsinnermut eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaanitut pisuutinneqarsimanagera isumaqataaffigineqarpoq.

Pineqaatissiissut:

Unnerluutigineqartup inuttut immikkuullarinnera pillugu paasissutissat naapertorlugit isumaqataaffigineqarpoq taanna inunnt, pinerluttulerinermi inatsisip § 156- iani eqqaaneqartunut, ilaasoq. Nakorsaniit paasissutissat pigineqartut toqqammavigalugit, sanilliunneqarlutik oqaaseqaatit 31. januar 2020-meersoq aamma 3. februar 2020-meersoq, unnerluutigineqartup Danmarkimi tarniluttunut napparsimmavimmi katsorsartinnissaa inatsisunik unioqqutitseqqinnissaq pinngitsoortinniarlugu pisariaqartuusorineqarpoq. Isumaqataaffigineqarpoq angerlartitsisoqassappat piunasaqaasiissutit eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaanitut atuutissasut.

Pinerlunnerup qanoq ittuunera naapertorlugu pineqaatissiissummut piffissamik sivilunerpaaffiliisoqanngilaq, naleqq. pinerluttulerinermi inatsimmi § 158, imm. 2.

Pineqaatissiissuteqarnermi eqqartuussut utaqqisitaq 25. juli 2018-imeersoq ilanngunneqarluni ataatsimut pineqaatissiisoqarpoq, naleqq. pinerluttulerinermi inatsimmi § 130, imm. 1.

Arsaarinnissuteqarneq:

Savimerngup Bull Worker-imik meqqillip U-mit arsaarinnissutigineqarnissaanik piunasaqaat pinerluttulerinermi inatsimmi § 166, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu malinneqarpoq, ataani aalajangerneqartutut.

Taarsiissutit:

Saassussinikkut pinngitsaaliilluni atoqatiginninneq pineqarmat aamma pissutunik immikkut ittunik, allatut inerniliinermik kinguneqartitsisinnaasunik, atuuttoqanngimmat mitagaaneq pillugu taarsiissuteqarnissamik piunasaqaat ataani aalajangerneqartutut malinneqarpoq.

Suliaq taamaatsillugu sulinikkut isertiassaraluanut taarsiissuteqarnissamik piunasaqaat aalajangiiffigineqartussanngortinneqanngilaq, tassami uppersaatunik allanillunniit piunasaqaammut tunngaviusinnaasunik peqartoqanngilaq.

TAAMAATTUMIK EQQORTUUTINNEQARPOQ:

U eqqartuunneqarpoq Danmarkimi tarniluttunut napparsimmavissuarmi katsorsagassanngortinneqarluni imaluunniit napparsimmavissuarmut nakkutigisassaannngortinneqarluni, taamaalilluni nakorsaq katsorsaasuusooq, Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarniluttunut immikkoortorta qarfirmi nakorsaaneq aamma Kalaallit Nunaanni Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik erseqqinnerusumik isumaqatigalugit, aalajangiisinnaatitaasalluni Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarniluttunut immikkoortorta qarfik aqquutigalugu angerlartitsisoqassasooq, angerlartitsinermilu taanna Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfimmit nakkutigisaassasooq. Nakorsaq katsorsaasuusooq, Kalaallit Nunaanni Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik siunersioqatigalugu, Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit tarniluttunut napparsimmavissuarmut unitsitseqqiinissaq pillugu aamma aalajangiisinnaatitaassaaq.

Angerlartitaanermi peqqussutit makku atuutissapput:

- U Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup najugaqarnermut suliffeqarnermullu tunngatillugu aalajangersagaanik malinnissaaq,
- Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup erseqqinnerusumik aalajangersaanera malillugu U hashimik imigassamillu atonerluinermit nakorsanit akuerisaasumik katsorsartissaaq,
- U isertitanik, aningaasaatinik atuisinnaanermik killilersuiffigineqarnissaq aningaasatigullu pisussaaffinnik naammassinninnissaq pillugit Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup aalajangersagaanik malinnissaaq.

Pineqaatissiissut piffissamik sivilisunerpaaffilerneqanngilaq.

U-mi arsaarinnissutigineqassaaq savimineq Bull Workerimik meqqilik.

U kr. 100.000,00-inik I1-imut ullut 14-it qaangiutsinnagit akiliissaaq ulloq 2. april aallarnerfigalugu suliamut ernialiuunneqartartunik ernialikkanik.

Naalagaaffiup karsiata suliamut aningaasartuutit akilissavai.

afsagt af Grønlands Landsret den 5. februar 2020 i ankesag

Sagl.nr. K 098/19

Anklagemyndigheden
 mod
 T
 Født den [...] 1968
 Advokat Naja Joelsen

Sermersooq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 2. april 2019 (kredsrettens sagl.nr. 335/2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med den for kredsretten rejste tiltale samt skærpelse således, at der ikke fastsættes længstetid for behandlingsdommen samt påstand om konfiskation af en jernstang af mærket Bull Worker.

Der er endvidere på vegne af V1 nedlagt påstand om godtgørelse for tort med 100.000,00 kr., samt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med 3.500,00 kr.

Tiltalte, T, har påstået frifindelse.

Han har påstået frifindelse for det rejste krav om godtgørelse og erstatning, ligesom det størrelsesmæssigt er bestridt.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende oplysninger

Ad. forhold 1.

Det fremgår af anmeldelsesrapporten, at forholdet skulle være begået den 12. januar 2019 mellem kl. 00.30 og kl. 01.49, hvor der er sket anmeldelse. Der fremgår videre af rapporten blandt andet:

”...

Kl. 02.03 melder ILY at man har foretaget anholdelse til sagen. /KFR

...

Ved vores ankomst blev anm./fou truffet udenfor adressen. Hun skønnedes beruset i middel grad idet hun havde snøvlede tale og lugtede af alkohol ud af munden.

Hun forklarede kort, at hun ellers ville tage hjem, men blev slået med en metal genstand og efterfølgende fuldbyrdet voldtaget. Ved vores henvendelse til adressen blev døren åbnet af T. Han skønnedes beruset i middel grad, idet han havde snøv-lende tale og lugtede af alkohol ud af munden.

...”

Af anholdelsesrapporten fremgår, at T ved anholdelsen i sin lejlighed blev truffet alene iført underbukser.

Der er forevist fotomappe med billeder optaget i lejligheden, optaget den 12. juli 2019.

Der er forevist fotomappe med billeder af V1, optaget den 12. juli 2019.

Der er forevist fotomappe med billeder af T, optaget den 12. juli 2019.

Ad. forhold 2.

Det fremgår af anmeldelsesrapporten, at forholdet er anmeldt den 26. juli 2018 kl. 09.45, og at gerningstidspunktet er angivet som den 18. juli 2018 mellem kl. 17.45 og 18.00.

Der er forevist fotomappe af V2, optaget den 27. juli 2018.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af vidnerne V1 og V2, der i det væsentlige har forklaret som i kredsretten, samt forklaring af retsgenetiker V3.

Tiltalte T har ikke afgivet forklaring under sagens behandling ved landsretten.

V1 har supplerende forklaret, at hun var blevet inviteret over til tiltalte, som hun ikke kendte navnet på. Hun var efter arbejde taget til blok 17 for at feste. Tiltalte ringede og spurgte, om hun ville gå hen til dem. Da hun kom var tiltalte og en kvinde til stede. Hun kendte ikke navnet på kvinden.

Kvinden blev omkring en time efter hun selv var kommet. Hun forsøgte at samtidig med den anden kvinde, men han greb fat i hende og holdt hende tilbage. Hun gjorde modstand da han trak hende tilbage, blandt andet ved at holde i en sofa. Han tog fat i en jernstang, som hun ikke så, hvor kom fra. Forevist en jernstang, genkender hun denne. Hun blev slået med denne,

og hun har stadig et ar i panden efter slaget. Forevist foto, optaget den 12. januar 2019 forklarede hun, at bulen på armen var en afværgelæsion i forbindelse med, at hun blev slået med stangen. Han ramte hende også på hånden.

Hun er sikker på, at han havde udløsning i hende og tørrede sig på toilettet. Hun kunne mærke det i sin livmoder. Han brugte ikke kondom. Hendes underbenklæder var trukket ned, hvorimod hun havde beholdt sin jakke på. Tiltalte havde sorte bukser og en hvid t-shirt på. Han beholdt ikke tøjet på under samlejet. Hun havde ikke i dagene op til samleje med andre end tiltalte. Hun kunne se ham på toilettet, hvor han tørrede sig med toiletpapir. Mens dette skete truede hende, da hun var ved at gå; hun forstod det ikke rigtig, men hun opfattede det truende. Hun husker ikke det direkte ordvalg. Foreholdt sin forklaring til politiet den 12. januar, hvorefter hun skulle have forklaret, at ”Nu vil jeg kneppe dig, du kan ikke blive ved med at komme uden der sker noget”, ”Du går ikke, hvis jeg ikke knepper dig” og ”Hvis jeg ikke knepper dig, banker jeg dig ihjel”, husker hun det ikke, men han sagde noget i retning af: ”Læg dig ned på sengen, så jeg kan have sex med dig”.

Forespurgt af forsvareren forklarede hun, at hun ikke kan sige præcist, hvor længe hun var i lejligheden, men det var omkring et par timer. Hun havde drukket en del inden hun kom til lejligheden. Hun var ikke ude at tisse, mens hun var hos tiltalte. Hendes forklaring i kredsretten, hvorefter hun gik efter den anden dame, er korrekt, og hun var der en time efter kvinden gik.

Efter hun kom fra tiltaltes lejlighed løb hun til tiltaltes nabo. Foreholdt sin forklaring til politiet den 12. januar 2019, hvorefter hun skulle have forklaret, at ”afhørte tog herefter sit tøj på, og gik hurtigt fra stedet og flygtede til blok [...], opgang [...], og ringede til politiet. Hun ventede på politiet på trapperne. Hun råbte ikke om hjælp, men blev på stedet, fordi hun kunne på fat på politiet. Hun råbte ikke, fordi hun ikke så andre mennesker.

V2 har supplerende forklaret, at tiltalte er hendes fætter. Anmeldelsen skete omkring 1 uge efter hændelsen fordi hun var bange for, at tiltalte ville gøre det igen, og hun var bange for at møde ham på vej til sygehuset. De havde på ingen måde været oppe at slås i hans lejlighed, og hun havde på ingen måde provokeret tiltalte. Tiltalte fik hende til at lægge sig i sengen efter volden, hvorefter de begge faldt i søvn. Hun opfattede det ikke truende da han sagde, at hun skulle lægge sig i sengen. Hun var på intet tidspunkt vred på tiltalte inden volden.

Forespurgt af forsvareren forklarede hun, at de er meget tæt forbundne. Det er meget sjældent, at de spiser sammen. De taler sammen om problemer og svære ting. Hun var den aften ikke særligt beruset. Hun blev bedt om at lægge sig efter volden fordi hun har fået slag. Hun har

ikke tidligere sovet hos ham. Efter den episode har de ikke andet end mødt ham på gaden. Han har sagt, at han ikke husker noget.

Retsgenetiker V3 har forklaret, at han er retsgenetiker ved Retsgenetisk Institut, København.

Hen forklarede om de to erklæringer af 12. februar 2019, at de skal læses bogstaveligt. Den ene undersøgelse, med filnavnet C2019-01799-1, er en undersøgelse af de biologiske spor, og den anden undersøgelse, med filnavnet C2019-01799-2, er en sammenligningserklæring med henblik på at undersøge tilstedeværelse af dna fra referencepersonerne på de undersøgte biologiske spor.

Den første undersøgelse vedrører undersøgelse af de biologiske spor, der blev sikret ved den retsmedicinske undersøgelse af V1. Der blev sikret seks prøver fra kropsåbninger og negleskrab. Vedrørende materialet sikret fra vaginalindgangen, skal bemærkningen om, at der er fundet tegn på sædvæske forstås bogstaveligt, idet testmetoden er sådan, at andre væsker kan give samme udslag. Dette kan eksempelvis være spyt, urin og, i sjældne tilfælde, vaginalsekret. Af den grund tages det forbehold, at det angives, at der er fundet tegn på sædvæske. Det er ikke sikkerhed for, at der er sædceller, men dette er en mulighed, der ikke kan udelukkes. Kønsbestemmelsen i sædcellefraktionen er usikker, hvilket også er angivet. Sædcelle- og restcellefraktion er tekniske begreber og skilles fra hinanden fra vaginalsekretet ved at det deles i to. Der sker en mellemgrov nedbrydning, hvorved andet end sædcellerne nedbrydes, hvorefter de udskilles, således at sædcellefraktionen udskilles fra restcellefraktionen. Det angivne ukendte køn er meget sandsynligt tegn på, at der er materiale fra to personer. Det fremgår af skemaet på erklæringens side 4, hvor der i sædcellefraktionen fra materiale fra vaginalindgangen efter dna-systemet D2S441 blev fundet materialet fra mindst én person. Parentesen omkring 10-tallet markerer, at det er en mindre del af materialet.

Fundet af dna fra V1 i vaginalindgangen passer med den første erklæring, hvorefter der er fundet dna fra en kvinde, idet det vedrører den større mængde dna i sædcellefraktionen. Der er ikke sket genetisk identifikation for den mindre mængde dna i sædcellefraktionen, idet dette materiale var for lille hertil, hvilket svarer til det lille 10-tal som nævnt på side 4 i den første erklæring.

Fundene i den første erklæring under punkt 1, der er prøver taget fra et par trusser og et trusseindlæg, hvorefter der er fundet dna fra en mand i sædcellefraktionen og fra en kvinde i restcellefraktionen, svarer til den anden erklærings resultater. I den anden erklæring er der beregnet sandsynligheder for, hvorfra det fundne dna i område 2 stammer, og dermed en grad af sikkerhed for det biologiske spors herkomst.

Et samleje kan ikke udelukkes ved de gennemførte undersøgelser. En udløsning vil ikke nødvendigvis efterlade dna spor, eksempelvis hvis der ikke er nogen sædcelleproduktion.

Forespurgt af forsvareren forklarede han om overførsel af dna spor, at de kan overføres ved direkte kontakt. Dna kan også findes i urin, men det er sædvanligvis meget lidt, medmindre der er eksempelvis urinvejssygdom, hvor der er imunceller i urinen. I praksis er der ingen dna i urin. Det afhænger af mange faktorer, hvorvidt og hvor meget dna, der overføres.

Det kan ikke udelukkes, at der kan ske overførsel af dna for under negle til underbukser. Kæden fra kilde til findested skal dog generelt være kort. Der kan ikke gives sandsynligheder herfor. Det afhænger af en vurdering af forklaringen herom, kombineret med sund fornuft. Det er de konkrete forhold der afgør overførbarheden af dna. Der vil være en større sandsynlighed ved direkte overførsel end ved indirekte overførsel. Hænder afgiver dna i forskelligt omfang, afhængig af blandt andet slimhindekontakt forinden.

Personlige forhold

Det fremgår supplerende om de personlige forhold af udtalelse af 31. januar 2020 fra speciallæge i psykiatri X6 blandt andet:

”...

Sammenholdt med tidligere indlæggelser, er T's sygdomsforløb faktisk næsten ens hver gang. Når T er blevet udskrevet, er han hver gang ophørt med medicinen med sygdomsrecidiv til følge.

Det vurderes derfor, at T har behov for et langvarigt behandlingsforløb under indlæggelse, i håbet om, at dette vil kunne give ham indsigt og erkendelse af egen sygdom, således han vil forblive i behandling.

...”

Af lægeerklæring af 3. februar 2020 fra vikarierende overlæge X7 vedrørende T fremgår blandt andet:

”...

Patienten er for tiden indlagt på psykiatrisk afdeling på grund af en ny manisk periode som del i en kendt bipolar sindslidelse karakteriseret ved tilbagevendende manier og depressioner.

Hans tilstand under den nuværende periode har været behandlingsresistent, trods behandling med en kombination af ECT (elektrochok behandling), antipsykotisk medicin (zyprexa) og stemningsstabiliserende medicin (lithium). Han har fået det bedre end han havde ved indlæggelsen, men er på ingen måde i sin habitualtilstand. Det er af den grund besluttet at overflytte ham til videre behandling i Danmark.

I øjeblikket er han tvangstilbageholdt på behandlingsindikation og tilbringer dele af døgnet bæltefikseret på grund af fare for angreb på personalet. Ved samtalen med undertegnede i dag var han anspændt og urolig. Vi drøftede den forestående retssag og det var min klare overbevisning, at hans sindstilstand er så dårlig, at han ikke vil kunne klare deltagelsen i retssagen uden af sindstilstanden forværres yderligere.

...”

T har være frihedsberøvet under sagen fra den 12. januar 2019 til den 9. april 2019 og fra den 5. februar 2020.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skylden:

Ad. forhold 1

Det lægges på baggrund af V1s forklaring, der fremstod sikker, til grund, at T på gernings-tidspunktet holdt hende tilbage i sin lejlighed i forbindelse med, at en anden kvindelig gæst forlod stedet, og at hun herefter blev tildelt i hvert fald ét slag med en jernstang i hovedet. Dette understøttes af de lægelige oplysninger, således som de fremgår af politiattesten. Ts benægtelse af at have tildelt V1 slag med jernstangen tilsidesættes på den baggrund.

Om det efterfølgende forløb lægges til grund, at T krævede at få samleje med V1, og at han herved dels udnyttede den ved volden fremkaldte frygt for yderligere vold, dels truede hende, til at tiltvinge sig samlejet. Der er ved bedømmelsen lagt vægt på V1s forklaring, sammenholdt med fund af dna fra hende på indersiden af Ts underbukser, hans dna på kanten af hende trusser, samt Ts manglende forklaring på, hvorledes navnlig V1s dna er blevet afsat på inder-siden af hans underbukser, ligesom der i prøverne sikret fra vaginalindgangen er fundet dna fra en anden person end V1 selv.

På den anførte baggrund er det bevist, at T har gjort sig skyldig i voldtægt som beskrevet i tiltalen, og han er derfor skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1.

Ad. forhold 2

Også efter bevisførelsen for landsretten tiltrædes det, at T er fundet skyldig i vold efter kriminallovens § 88, 1. pkt., som sket ved kredsrettens dom.

Foranstaltningen:

Efter oplysningerne om tiltaltes personlige egenart tiltrædes, at han er henført til den af kriminallovens § 156 omhandlede personkreds. På baggrund af de foreliggende lægelige oplysninger, sammenholdt med udtalelserne af 31. januar 2020 og af 3. februar 2020, findes det nødvendigt til forebyggelse af nye lovovertrædelser, at tiltalte skal undergive sig behandling på psykiatrisk sygehus i Danmark. Det tiltrædes at der for en eventuel udskrivning er fastsat vilkår som sket ved kredsrettens dom.

Der fastsættes efter kriminalitetens karakter ingen længstetid for foranstaltningen, jf. kriminallovens § 158, stk. 2.

Foranstaltningen fastsættes som en fællesforanstaltning med den betingede dom af 25. juli 2018, jf. kriminallovens § 130, stk. 1.

Konfiskation:

Påstanden om konfiskation hos T af en jernstang af mærket Bull Worker tages i medfør af kriminallovens § 166, stk. 1, nr. 1, til følge som nedenfor bestemt.

Erstatning:

Idet der er tale om en overfaldsvoldtægt, og da der ikke i øvrigt foreligger særlige forhold, der kan føre til et andet resultatet, taget påstanden om godtgørelse for tort til følge som nedenfor bestemt.

Som sagen foreligger, tages påstanden om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke under påkendelse, idet der ikke foreligger dokumentation eller andet, der underbygger påstanden.

THI KENDES FOR RET:

T dømmes til psykiatrisk behandling på psykiatrisk hospital i Danmark eller under tilsyn heraf, således af den behandlende læge skal være bemyndiget til, efter nærmere aftale med overlægen ved psykiatrisk afdeling på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk og Kriminalforsorgen i Grønland, at træffe bestemmelse om udskrivning via psykiatrisk afdeling på Dronning Ingrid's Hospital således, at han under udskrivning tillige er undergivet tilsyn af Kriminalforsorgen. Den behandlende læge skal endvidere, i samråd med Kriminalforsorgen i Grønland være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlæggelse på psykiatrisk hospital i Grønland eller Danmark.

Under udskrivning gælder følgende pålæg:

- T skal overholde Kriminalforsorgens bestemmelser med hensyn til ophold og arbejde,
- T skal underkaste sig en lægeligt godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af hash og alkohol efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse,
- T skal i øvrigt rette sig efter Kriminalforsorgens bestemmelser om indskrænkning i rådighed over indtægt, formue og om opfyldelse af økonomiske forpligtelser.

For foranstaltningen fastsættes ingen længstetid.

Hos T konfiskeres en jernstang af mærket Bull Worker.

T skal inden 14 dage betale 100.000,00 kr. til V1 med tillæg af procesrente fra den 2. april 2019.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Jimmy B. Veitland